

Bakalářská práce

OK 1934-38. Pražské intermezzo Oskara Kokoschky

Jméno a příjmení (student): Regina Foschiová

Vedoucí práce: Mgr. Marie Rakušanová, PhD.

Posudek vedoucího práce:

Situace na české umělecké scéně ve 30. letech 20. století byla ovlivňována politickými událostmi v Evropě, pod jejichž vlivem se z této dekády stalo období nejintenzivnějších a nejzajímavějších kontaktů česky mluvícího uměleckého prostředí s německým tvůrčím živlem. Vzhledem k politické a ideologické ožehavosti této problematiky jí mohla začít být věnována pozornost až po pádu komunismu v roce 1989. V souvislosti s mapováním tvorby českých Němců bývá zcela právem na prvním místě zmiňována publikace editovaná Hanou Rousovou *Mezery v historii*, která doprovodila stejnojmennou výstavu v Galerii hlavního města Prahy. V posledním roce se pozoruhodný zájem o umění v Čechách narozených Němců, ale také těch, kteří do Čech byli nuceni emigrovat pod hrozbou události v hitlerovském Německu (a pronacistickém Rakousku), zvedl mezi studenty Ústavu dějin křesťanského umění. Po vynikající práci Bronislavy Rokytové *Únik před nacismem. Exilová výtvarná scéna v Čechách 1933-1939*, která byla obhájená v červnu 2009, nám Regina Foschiová předkládá k posouzení bakalářskou práci, která se zabývá stejným obdobím, zaměřuje se však především na jedinou osobnost, Oskara Kokoschku. Jako pozitivum lze ohodnotit její snahu zohlednit při zpracování tématu nejen Kokoschkovu tvorbu, realizovanou během vlastního pražského pobytu (s. 17-28), ale stopovat vlivy českého prostředí na Kokoschkovo umění a život také v pozdějších letech. Dozvuky pražského pobytu pak nehledá pouze ve formálních aspektech jeho děl, ale také v Kokoschkových úvahách, ovlivněných Komenského školou vidění, jejíž obdiv posílil pražský pobyt a především rozhovory s T. G. Masarykem (29-35). V pasážích, věnovaných J. A. Komenskému by však mohlo být důrazněji konstatováno, že Kokoschkův zájem o Komenského odkaz měl mnohem hlubší kořeny, a že pražský pobyt (a především setkání s T. G. Masarykem) jej jen posílil.

Přes význam, který má Kokoschkova osobnost pro mezinárodní moderní umění, nevyšlo v češtině dosud rozsáhlejší pojednání o jeho pražském intermezzu. Existuje však významná publikace v němčině, se kterou autorka práce ovšem bohužel nepracovala (Jutta Hülsewig Johnen, *Kokoschka. Emigrantenleben. Prag und London 1934-1953* (kat. výst.) Kunsthalle Bielefeld, Národní muzeum v Praze 1994). Podobnými zásadními opomenutími lze vysvětlit povrchnost zpracování vlastního Kokoschkova pražského pobytu. Práci je možné vytknout také ignorování dobového tisku, který by diskusi, doprovázející pobyt Kokoschky a dalších Rakušanů a Němců na české umělecké scéně, mohl nejlépe rekonstruovat. Důležitým

zdrojem by byla také dobová korespondence a samozřejmě hlavně analýza Kokoschkovy tvorby z daného období jako celku, ne pouze jejích segmentů.

Přes tyto vážné výhrady a drobnější výtky směřované k některým faktickým chybám (např. na str. 34 uvádí Foschiová mylný název Kokoschkova raného díla Spící chlapci – správně je Snící chlapci) je ovšem třeba ocenit jinak pro bakalářskou práci přiměřené zpracování tématu. Bakalářskou práci proto, byť s výhradami, doporučuji k obhájení.

V Praze dne 6. srpna 2009

.....
podpis vedoucího bakalářské práce